

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za **avstro-ogrsko** dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za **Ljubljano** s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za **tuje dežele** toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za **oznanila** se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — **Uredništvo in upravnštvo** je v Knaflovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v l. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Kranjski veleposestniki.

Če je kje na svetu kaka kurija neznišina, je to kurija veleposestnikov na Kranjskem. V dobi občnega demokratiziranja vseh javnih uredov, v dobi splošne in enake volilne pravice, je tako veleposestniška kurija, kakor jo imamo na Kranjskem, samo smešna anomalija. Ko bi grof Barbo hodil na kazinske plesne v fraku in klaku, povrh pa bi si nadel želesen viteški oklop — bi ga smatrali za maškarco. Ravno tako in nič drugače je, če se hoče sploh v našem stoletju in v naših razmerah ohraniti ostanek fevdalizma in obliki deželnodesarskega privilegija, zlasti pa če se to hoče na Kranjskem, kjer velja veleposestvo kot ekonomičen in socijalni faktor prav toliko kot nič.

Kje je raison d' etre kranjskega veleposestva? To je jedro vsega vprašanja o volilni reformi za kranjski deželni zbor.

Vse stranke so za to, da se prezida poslopje naše deželne ustave, da se preuredi naš dež. parlament. Nazoni, kako se naj to storiti, so lahko različni. To pa je gotovo: Kar se hoče od starega ustavnega poslopja ohraniti in prevzeti v novo dobo, to mora imeti svoj namen in svoj pomen, to mora imeti svoj raison d' etre, sicer se mora podreti in pometati med staro žaro.

In zdaj vprašamo vnovič: kje in v čem tiči raison d' etre kranjskega veleposestva v svoji sedanji sestavi, kdo more navesti le en sam razlog, da je ohranitev veleposestniškega privilegija, omejenega na deželnodesarje, potreben in koristen?

Ze enkrat smo povedali, kako je to stvarjo. Vlada neče za nobeno ceno druge volilne reforme, kakor tako, ki sloni na načelu o interesnem zastopstvu. Danes je tako in če hočemo sedaj imeti volilno reformo za deželni zbor, se moramo vdati v tem oziru. Ne vemo, kako se narodno-napredna stranka odloči, ali če se bo odločila za to, da naj se volilna reforma izpelje sedaj, bo pač moralna akceptirati interesno zastopstvo kot podlago.

Nikakor pa se ne bo moglo zahitevati, naj bi akceptirala tudi simešno izjemo od interesnega zastopstva in dovolila, da se ohrani gorostanski privilegij, da sinejo v deželnodarskih vpuskih veleposestnikovih deset poslanec. To je absolutno nesprejemljivo, kajti blaznost je, naj

ima 53 večjih kmetovalec, ki so le še slučajno in ne zaradi velikosti svojih posestev vpisani v deželnodarskih deset poslanec, vsa mesta in trgi pa le osem, vsa Ljubljana, ki plačuje več kot polovico vseh deželnih doklad, samo dva!

Stvar je tako jasna, da je vsako govorjenje o njej nepotrebno. Nične na svetu ni v stanu navesti le en sam resen argument za ohranitev veleposestniškega privilegia — tudi veleposestniki sami tega ne morejo storiti. To je pokazala jeremiada, ki je izšla v včerajšnji številki »Grazer Tagblatta«. Pisatelj dotičnega članka — brez dvoma kak veleposestnik — se bridko pritožuje, da hoče narodno-napredna stranka ubiti »svoje nekdanje zveste zaveznike« veleposestniško kurijo v sedanji njeni sestavi, ne ve pa ne enega argumenta, ki naj bi opravičeval ohranitev tega privilegia.

Ves članek napravlja vtič, da je vlada uvidela utemeljenost tega, kar smo navedli za odpravo privilegija deželnodesarjev. Če je tako, potem je vlada na pravi poti. Volilna reforma za dež. zbor — če že mora biti zasnovana na podlagi interesnega zastopstva — se po naših informacijah ne bo dala drugače dosegči, kakor s preuredbo kurije veleposestnikov. Vlada zahteva, da se mora ta kurija ohraniti — a ohraniti se da le, če se princip, na katerem je zgrajena, konsekventno izvede, če se odpravi izjemni privilegij za deželnodesarje in če se v kuriji veleposestnikov da volilna pravica vsem veleposestniškim brez razločka. To je alternativa, pred katero stoji vlad in v njeneh iih rokah ter v rokah njenih zavrnikov, da ali volilna reforma omogočijo ali pa jo pokopljejo.

Za podaljšanje davčne prostosti Ljubljani.

Posl. Ivan Hribar s tovariši je stavil v seji poslanske zbornice dne 19. t. m. sledeči predlog:

»Z zakonom z dne 23. maja 1905, drž. zak. št. 89 se je izreklo podaljšati veljavnost zakona z dne 23. junija 1895, drž. zak. št. 88 v tem smislu, da se 25letna davčna prostost v mestu Ljubljani in drugih pokrajinh Kranjske in Štajerske za poslopja, ki jih je poškodoval potres leta 1895, podaljša do 2. junija 1910., 18letna davčna prostost za no-

ve zgradbe in prezidave pa do 2. julija 1908., ako so dani drugi predpogoj, ki so obseženi v zakonu z dne 23. junija 1895, drž. zak. št. 88.

Ker deželnol prestolno mesto Ljubljana še vedno hudo trpi na posledice potresa, in je posebno dolžnost države, da blaži te nesrečne posledice s primernim podprtanjem stavbne obrti; ker nadalje v Ljubljani še vedno ni opravljeno pomanjkanje stanovanj in ker se je transakcija med mestno občino in vojno upravo šele te dni dognala, vsled česar se bodo zazidala obsežna stavbišča obstoječega vojaškega oskrbovališča in bivše garnizijske bolnice, predlagajo podpisani:

Visoka zbornica skleni:

Vlado je pozvati, naj v začetku prihodnjega zasedanja predloži zakonski načrt, s katerim se veljavnost v § 2. zakona z dne 23. maja 1905, drž. zak. št. 89 dovoljena 18letna davčna prostost za nove zgradbe in prezidave v področju mesta Ljubljana podaljša do 2. julija 1910.

V formalnem oziru se predlaga, naj se izroči ta predlog po § 31. poslovnika odseku za podpore.

Dunaj, 18. julija 1907.

Ivan Hribar, Roblek, dr. Laginja, Baljak, Spinčić, Tresić, dr. Hlibowitzki, Masaryk, Drtina, Vuković, Mandić, dr. Ploj, F. Ivanisević, Prodan, Grafenauer, Biškini, Dürich, Padour, Klofáč, Perič, Václav Kotlař, dr. Rybař, dr. Ivčević, Hráský, Alojzij Strekelj.

Delovanje preteklega parlamentarnega zasedanja.

Dunaj, 25. julija. V ravnokrat zaključenem zasedanju poslanske zbornice je predložila vlada 16 predlogov. Nujnih predlogov je bilo vloženih 25, za podpore 184. Nadalje našteva zapisnik 247 iniciativnih predlogov in 577 interpelacij. Prošenja za izročitev poslanec sodiščem je došlo 27.

Sprememba v ministrstvu?

Ljubljana, 25. julija. »Kurjer Ljubljanski« poroča z Dunaja, da minister grof Džeduszycki kmalu odstopi. Poljski klub, posebno konzervativni del, ni zadovoljen z ministrovim delovanjem, češ, da je slaboučen o vladnih načrtih in da nimad dovolj vpliva na ministrstvo. Njegov naslednik postane baje poslanec Bo-

vem sreču, zakaj spoznal je veliko dobro, ki jo je bil storil nevedoma. Od nesreče gnan je zapustil tujino, v nelepih sanjah je tavil po svetu, hipne misli so prevzemale srce. Naveden je bil v domovino, ni vedel kaj bo v domovini, ali sreča je tako velelo in se je zgodilo. Poklical je glas, slučaj je bil samo, da je bil glas iz domovine. Lahko bi bil prisel od onstran morja, lahko od bogovekod in tja bi sel od nesreče gnani popotnik.

Potočnik je sedel in je poslušal dolgo povest. Najprej o domu žalostno historijo, potem o vaščanju, potem zopet o domu, o lepsi bodočnosti. »Več nisem za organista... ne vidim... Opešale so mi oči...«

»Doma ostaneš in boš ti organist in boš živel, kakor je živel tvoj oče in tvoj ded. Ne v bogastvu, ne v beračiji, do tistih dñi, ko dorastete sinovi in ti preskrbijo mirem kot Glej! že sem mislila, da boš pozabil na dom, na polslepega očeta in na sivo mater in se boš izgubil med tujimi ljudmi. Ali Bog je hotel in njevo ime bodi vekomaj češčeno...«

»Ni pozabil doma, zakaj dom se ne pozabi. In če se pozabi vse, dom živi v spominu, stopi pred oči v tihuri, sreča je vse mehko že, že se čuje glas, glas, ki zove oddalec... Dom se ne pozabi...«

Govoril je in je pogledal okoli in na vrata in, glej, že so se odpirala. Počasi, enakomerno predse strmeč,

več sreču, zakaj spoznal je veliko dobro, ki jo je bil storil nevedoma. Od nesreče gnan je zapustil tujino, v nelepih sanjah je tavil po svetu, hipne misli so prevzemale srce. Naveden je bil v domovino, ni vedel kaj bo v domovini, ali sreča je tako velelo in se je zgodilo. Poklical je glas, slučaj je bil samo, da je bil glas iz domovine. Lahko bi bil prisel od onstran morja, lahko od bogovekod in tja bi sel od nesreče gnani popotnik.

Potočnik je sedel in je poslušal dolgo povest. Najprej o domu žalostno historijo, potem o vaščanju, potem zopet o domu, o lepsi bodočnosti. »Več nisem za organista... ne vidim... Opešale so mi oči...«

»Doma ostaneš in boš ti organist in boš živel, kakor je živel tvoj oče in tvoj ded. Ne v bogastvu, ne v beračiji, do tistih dñi, ko dorastete sinovi in ti preskrbijo mirem kot Glej! že sem mislila, da boš pozabil na dom, na polslepega očeta in na sivo mater in se boš izgubil med tujimi ljudmi. Ali Bog je hotel in njevo ime bodi vekomaj češčeno...«

»Ni pozabil doma, zakaj dom se ne pozabi. In če se pozabi vse, dom živi v spominu, stopi pred oči v tihuri, sreča je vse mehko že, že se čuje glas, glas, ki zove oddalec... Dom se ne pozabi...«

Govoril je in je pogledal okoli in na vrata in, glej, že so se odpirala. Počasi, enakomerno predse strmeč,

brzinski. Tudi gališki namestnik grof Potočki baje odstopi, ker mu je od zadnjih volitev stališče omajeno. Nadomesti ga deželnemu maršalu grof Stanislav Badeni, za deželnega maršala pa je določen grof Tarrowski.

Delavsko ministrstvo.

Dunaj, 25. julija. Razne parlamentarne stranke, v prvi vrsti krščanski socialisti in Poljaki, zahtevajo baje ustanovitev novega, takozvanega delavskega ministrstva. Novi minister bo združil v svoj delokrog razne, sedaj še razkosane panoge uprave. Predvsem bo obsegal njegov delokrog državne gradnje, parobrodstvo na jezerih in rekah, zakonodajstvo, rudarstvo, varstvo rudarjev, delavsko statistiko in delavsko zavarovanje.

Slošna volilna pravica za deželne zbole.

Praga, 25. julija. Glasilo češke socijalne demokracije napoveduje veliko gibanje v prilog splošni volilni pravici za deželne zbole. Z ozirom na včerajšnje dogovarjanje ministrskega predsednika barona Becka s poslanci iz Češke piše imenovani list: »Za nas je današnji dan začetek boja! Parola se glasi: Splošna, enaka volilna pravica za deželne zbole! Ako misli vlada nastopiti s predlogom, naj bi se ustanovila splošna kurija za češki deželni zbor (po vzoru drugih dežel) poklicali bomo na Češkem vihar razburjenja, ki bi ga vlada ne bila pričakovala. Prihodnje dni se bodo nemški in češki zaupniki socijalnih demokratov posvetovali o spremembni volilne pravice in pričakovati je velikih demonstracij in kot zadnje sredstvo splošni strajk.«

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 25. julija. Ministrski predsednik baron Beck, finančni minister vit. Korytowski in sekcijski načelnik Sieghart so odšli danes v Budapešto, da nadaljujejo konferenco z baronom Wekerlejem. Na Dunaju, kakor v Budapešti se je zadnje dni pridno delovalo za izravnavo differenc, tako da je mogoče, da se v jutrišnjem ministrskem svetu vso nagodbena vprašanja dognijo do konca. Strokovni referenti so v zadnjem tednu razpravljali skoraj vsak dan o perečih vprašanjih, tako o prometni politiki, o zeleni-

veči, zakaj spoznal je veliko dobro, ki je odpril medle oči in se je visoko vzravnal sedeč tako ob peči.

»In Bog živi, ki ne zapušča ubogih in revnih, ki so ga častili vse dolgo življence. Vse dni do konca jih ima v mislih, ne zapušča jih.« Pozna je bila že ura, Potočnik je legal in je zaspal. In ko je bil zaspal, je vzelu mati blagoslovljeno vodo, oljko vejico je pomočila v njej in je blagoslovila sina, ki se je vrnil iz tujine.

»Da bi bil srečen...« In ga je poškropila povprečno. »Da bi imel mir...« In ga je poškropila križema.

»Da bi ga ne zvabile misli v tujino, o Bog...« Poškropila je tretjič in je molila po postelji tiho kleče. Molila je polglasno šepetaje, vstala je in vpihnila luč in legla v postelj.

Potočnik je mirno spal in ko je bil storil dan, je vstal čudno prejzen. Čakal je, da preteče še nekaj ur in je šel v župnišče, da pozdravi svojega starega dobratnika. Zelo se je bil že postaral dobr mož, ali spoznal ga je nagloma, nasmehnil se je in v nasmehu je bilo pol veselja in pol žalosti. Oddal je Potočniku službo cerkvenega organista in njegov glas je bil zelo pobit.

»Kako ste živeli, o dragi prijatelj?...«

Ponudil je denar in tako je bil Potočnik že prvi dan globoko pojazen.

»Ne morem živeti od milodarov, storim Vam kaj, nepotrebnega svetnika napravim...«

Odvrniti je hotel od sebe globoko poniranje, ali župnik se je nasmehnil, spremil ga je do praga in je zaprl počasi vrata za njim.

Sel je tako proti domu globoko

ških tarifah, o parobrodstvu, o užitinskem davku in o veterinarskih zadavah. Po sklenjenih pogajanjih gresta najbrže oba ministrska predsednika poročat cesarju na Dunaj. Posebno mnogo differenc je pri državno-financnih vprašanjih, zato se nikakor ni izključeno, da se na gospodarskih spletih razbijajo.

Sestanki vladarjev.

Berolin, 25. julija. Iz Madrida prihajajo zanesljive vesti, da prideta španski kralj in kraljica dne 16. septembra na Dunaj.

London, 25. julija. Sedaj počajo že tudi poloficijski časopisi, da se sestane kralj Edward in po tovanju v Marijine var in Wilhelms-höhe s cesarjem Viljemom. Sestanek bo 14. avgusta. Zvečer potuje kralj naprej proti Avstriji.

volucionarjev takoj obglavila. Izmed ostalih je vojno sodišče šele sedaj tri kmete obsoalo na smrt ter jih v soto besijo.

Prevrat v Koreji.

London, 25. julija. V Čemulpo so prispele trije a ponske v ojne ladje, kar dokazuje, da je Japonska na Koreji pripravljena na vsako eventualnost. Japonska policija je pozarila vse korejske dvorne uradnike, ki so zapustili cesarski dvor ter upa od njih izvedeti podrobnosti o spletkah odstopivšega cesarja.

Nemiri po Koreji se širijo. Izgredniki so napadli vlak ter razdiali brzojav.

V Tokio so dobili poročilo iz Seula, da se je batil splošnega punta korejske armade. Med Japonskim in Korejskim se je sklenil novi dogovor, ki pa se še ni razglasil, vendar je iz njega znano že toliko, da daje japonskemu vrhovnemu rezidentu neomejeno kontrolo nad korejsko notranjo upravo. Tudi ima edino pravico, imenovati Japone za uradnike korejske vlade. Korejska vlada sprejme te pogoje brez obotavljanja — ker bi ji upiranje tudi nič ne pomagalo — ter je zadowljiva, da dogovor ne zahteva, da bi moral oditi odstavljeni korejski cesar na Japonsko.

Kitajska cesarica odstopi?

London, 25. julija. Iz Šanghaja se poroča, da namerava kitajska cesarica odstopiti, ker jo je splasil umor anohajskoga gubernatorja. (Cesarica Ču-Hši je starca 73 let in vdova cesarja Hsien-Funga.)

Dopisi.

Iz Bele Krajine. Na Krasincu v podzemeljski župniji sta dva mladiča streljala proti toči. Nesreča je hotela, da se je smodnik, katerega je bila večja količina shranjena v strelnicni, užgal in tako sta ponesrečila obo mladiča, katerima se je vžgala obleka in sta za opeklinama oba umrla — eden še isti dan, drugi čez tri dni. Sočutje je bilo splošno, ker sta bila obo ponesrečenca zelo pridna, a umrla sta v groznih mukah, ker sta bila takoreč popolnoma sežgana. Ali podzemeljski župnik, glasoviti J. Romé, niti pri tej nesreči, ki je zadevala njegova župljana, ni mogel postati človek, nego je ostal tisti sirovež, kakor je bil vedno. Brat enega ponesrečenca ga je prosil, da bi bila pri pogrebu maša na Krasincu, ali ta čuden "namestnik Božjih" se je nanj zadrl, da v cerkvi na Krasincu toliko časa ne bo maše, dokler bodo Krasincani liberalci. Župnik niti v to ni privolil, da bi šel s pogrebom od hiše do pokopališča, nego je izjavil, da noben Krasincan ne bo imel pogreba od hiše, ker, da je za liberalca že to preveč, ako on, župnik, pride na pokopališče in blagoslov krsto. Kmetje na Krasincu so pametni možje, pa vedo dobro, da je popolnoma vseeno, skož ūpnik Romé moli za koga ali ne. Ali oni želijo, da bi svoje umrle na čim lepsi način spremili k večnemu počitku. Tako je bilo tudi v konkretnem slučaju in župnik bi se moral ozirati na čuvstva pietete napram tako nesrečno umrlemu mladiču. Tukaj bi se v župniku moral vzbuditi človek — ali on nima nič človeškega več v sebi. Župnik Romé misli, da si s takimi sirovostmi podvrže zavedene in moške Krasincane, ali se zelo moti, ker njegovo delo

ponizan in slabo napravljen in vescani so se ozirali radovedni za njim. »Kaj prav vidim?«

»Prav vidite, oče...«

Čudno se je nasmejal kmet, domislil se je in vprašal s hri pavim glasom:

»Kaj ni nič... s podobami...«

»Nič, oče...«

Glej, in še bolj se je začudil.

»Kaj pa zdaj?«

»Organist bom...«

»A...«

In je odšel počasi in je mislil svojo pot.

Potem je vtaknil čez ozko okno črevljari Veseliček svojo debelo glavo in je zaklical:

»Hej, Potočnik!...«

Zaklical je in se zasmjal.

»Kaj si pravi?...«

»Pravi, Veseliček!...«

»Kaj si prilepel slikat Gašperja, ki ga je opazila bukev?...«

Zasmjal se je Veseliček na glas, pa je spoznal, da je bil smeh oduren in da ni bil na mestu.

»Kaj ti je prav?...«

»Prav...«

In je šel in je stala na pragu Manca, lepa županova hči. Lepa je bila zelo in lepo napravljena tista, ki jo je preziral neko in se igral z njenou ponostjo, zdaj pa se ji je bližal berač iz tujine... Nasmejal se je dekletov obraz, Potočnik pa je sklonil glavo in je odšel v ovinku za hišami.

rodi take sadove, kakršnih ne pričakuje. V vsej župniji vre, ljudje odprijo oči in prijatelji napredka so lahko zadovoljni z delom podzemeljskega župnika, ki s svojim vedenjem odpira oči svojih župljancov. Vsak pritisik poraja odpor!

Strelec.

Po tollkem grmenju pa tako malo dežja.

Znan nam je še vsem volini boj ob priliki zadnjih državnozborskih volitev v Ljubljani. Klerikalci, ki so imeli na vesti najhujše volilne sleparje, ki so povsod nastopali silno divjaško in sirovo, so to očitali na prednem volilcem. Dannadan so romale anonimne klerikalne ovadbe na državno pravdništvo proti naprednjakom, češ, da so se pregrelili proti zakonu za varstvo volilne svobode. Vse te ovadbe so se brez izjeme izkazale za lažnjive, dočim je nekaj klerikalnih grešnikov zadevala roka pravice in paragrafov volilnega zakona.

Najgladnejše so pa klerikalci pogabili demonstracije z due 8. maja, ko je bil klerikalni shod pri Hafnerju preprečen, ko se je demonstriralo pred gostilno pri Kamničanu na Karlovski cesti, kjer so klerikalci dva naša pristaša sirovo napadli in ju pretepalci do krv in ko so bile demonstracije pred dr. Šusteršičevim stanovanjem pred škofovo palajočo, kjer je bilo pobitih par šip na škofovih kancelijah — kar se je zgodilo, ker je neka tercijalka zlila vodo na demonstrante.

"Slovenec" je te demonstracije, ki niso nikomur nič hudego prizadele — tistih par šip je vrednih nekaj kronic — napihnili po katoliški manjini. Govoril je o osebnih tolovaških napadih na škofa, dr. Šusteršiča, Lampeta, dr. Kreka, trdil, da so demonstrantje metali kamenje tudi v stolnico, a oken niso mogli (!) zadeti, ker so previški! (Komisijski ogled je dognal, da ni bil noben kamen vržen v stolnico). Dr. Krek je kvasil na shodu dan po demonstracijah, da so hoteli njega ubiti in dolžil pristranstvo ljubljanskega prorokita, da bi oprostili te "nasilne" ljudi, če bi prišli pred porotno sodišče.

Klerikalci — dr. Šusteršič in drugovi — so vložili na državno pravdništvo ovadbo zaradi imenovanih demonstracij proti več osebam napredne stranke. V groznih barvah slike strašna dejanača nasilnih ovadencev, tako, da že bi bila lesena tega res, bi bili ti skoraj potrebni, da jih pobesiti. Začela se je dolgotrajna preiskava. Dannadan je zasliševal preiskovalni sodnik dr. Kaiser ovadence in nebroj prič natanko na vse strani, da bi se dognala v ovadbi navedena zločajstva. A glej! Konec večmesečne preiskave je bil, da državno pravdništvo pred vložili na državno pravdništvo ovadbo zaradi imenovanih demonstracij proti več osebam. Obravnava o tej stvari se je vršila včeraj popoldne pred okr. sodnikom gosp. Zotmanom. Obtožbo je zastopal zastopnik drž. pravdništva g. Pečnik.

Oboženi so bili:

Arnošt Cham, Ivan Skubic, Franc Kodelja, Ludovik Stricelj, Jožef Novak, Ivan Šuklje, Andrej Rakoš, Rudolf Velepič, Albert Feldstein, Albin Anžič, Ivan Mohorič, Josip Mohar in Ivan Pogačnik. Vsi so bili obtoženi, da so se pregrelili proti zakonu za varstvo svobodnega zborovanja, Rudolf Velepič in Albert Feldstein pa še, da je prvi ubil šipo pri Cotiču, drugi pa, da je vrgel kamen istotam ter da je v Mohorčem, Anžičem in Chamom pobijal šipe pri škofu. Ludovika Stricelja, ki so ga postavili pod obtožbo, češ, da je zaklical: "Doli z monstranco!" je zagovarjal dr. Fermevc, vse druge obtožence pa dr. Žerjav.

Obtoženci so vsi izjavili, da se čutijo nedolžne in da niso zadržali niti enega očitanih jim dejanj. Zaslidle so se nato same klerikalne priče, najprej člani društva rokodelskih pomočnikov, katere so klerikalci pri zadnjih volitvah uporabljali za špokane. 16letni čepljarski pomočnik Ivan Kimovec je sprva videl, da je Anžič metal kamenje proti Bončarjevi hiši pred škofijo ter da je kričal: "Kamenje gor, vse pobiti!" Ko ga je sodnik trše prijet, se je fantič udaljal, da ne more "prav za gvišno" trditi, ker je bila tema, ampak da se mu le zdi, da je videl tak glas. Pozneje se mu je dozdevalo, da je bil Anžič zraven, gotovega pa ne more reči. O Chamu je v preiskavi trdil, da je rekel blizu dr. Šusteršičevega stanovanja: "Tukaj stanuje farški

izdajalec", včeraj se je pa moždal, da ne ve, če je Cham to rekel.

49letni Franc Zabavnik, hlapec v "Katoliški tiskarni", je videl, ko se je na voglu "Katoliške tiskarne" Feldstein propognil k tloru. Ne more reči, zakaj se je propognil. Stražnika je opozoril na Feldsteinovo sumljivo (?) ravnjanje. Ko je priča šel na shod pri Kamničanu, mu izmed demonstrantov ni nihče nič hudega storil in nihče mu ni branil na shod.

Mizarski mojster Pavel Batjel je pravil zadnji, da je obtoženi Mohar delil piščalke Seveda se je to smatralo, da jih je delil demonstrantom. Včeraj pa je priča ševeda, da je Mohar delil piščalke doma svojim otrokom, ki so potem piskali na njego dvorišču.

17letni Franc Cundrič, krojaški pomočnik, je zbog svojega nastopa napravil vtisk človeka, ki igra pri klerikalcih enega večjih špikonov. Sel je za demonstranti kritično noč. Pred škofijo je čisto natančno videl, da so Cham, Feldstein in Mohorič metali kamenje v okna, dasi je na videz preje poznal le Cham, ki ga je par mesecov preje videl trido štirikrat. Natanko je videl, da je Cham vrgel kakih pet kamnov v škofovo palajočo. Feldsteina in Mohoriča ni preje nikdar videl, vendar je pri tem, ki je takrat vladala, natanko spoznal, da sta ta dva metala kamenje. Cham pa imenu ni preje poznal. Ko ga je pozneje opisal Al. Kocmuru, je ta storil brž sklep, da ni bil noben drug med kameni tajočimi kot Cham. Končno je fante retiriral, da sta Feldstein in Mohorič vrgla vsak le po en kamen. (Značilno je, da v preiskavi ni vedel prav nič, da sta Cham in Mohorič metala kamenje!) Ko primejo pričo trdo, kje je stal Mohorič, ko je vrgel tisti nesrečni kamen, jo je dečko tako nerodno izpeljal, da se je po njegovem izpovedi prišlo do zaključka, da bi Mohorič moral vreči kamen okoli ogla. Pri poznejšem vprašanju zaradi obtoženca Cham je pri Cundrič izpovedal, da ko je prišel do ogla, kjer je videl, kakor je malo prej izjavil, stati Mohoriča, da ni takrat nihče več metal kamenja.

Obtoženec Cham pove, da se on demonstracije pred škofovo palajočo ni mogel udeležiti, ker je bil tisti čas pri svojem očetu, profesorju Vodebu. Sklene se poklicati to pričo. Priča Cundrič je nadalje trdil, da so Cham, Feldstein in Mohorič metali kamenje v presledkih pol minute. Ko je prva šipa zažvezkentala, je bil priča pri Globeliniku, potem je šel počasi proti škofiji — za katero sprva pri zasišjanju niti vedel ni, kje da stoji! (Slab kristjan to!) — in ko je prišel do konca škofije, je bilo konec kamenite demonstracije.

Zagovornik dr. Fermevc predlagal, da se zasliši priča Juraž, da Lud. Štricelj ni vplil "doli z monstranco", kar navsezadnje ni kaznjivo.

Priča Cundrič je nadalje trdil, da so Cham, Feldstein in Mohorič metali kamenje v presledkih pol minute. Ko je prva šipa zažvezkentala, je bil priča pri Globeliniku, potem je šel počasi proti škofiji — za katero sprva pri zasišjanju niti vedel ni, kje da stoji! (Slab kristjan to!) — in ko je prišel do konca škofije, je bilo konec kamenite demonstracije.

Zagovornik dr. Fermevc je opomnil, da tej priči ni dosti verjeti, ker je preje nekaj dolžil nekega Vončinu, pozneje pa vse preklical.

Priča Anton Vičič, 17letni krojaški pomočnik, je bolj premetena glava, zato se je znal tudi bolj zvati. Feldsteina je videl, ko je pred Kamničanom vrgel kamen v nekoga moža, kateremu je stal nasproti. Tega je zadel kamen po njegovem izpovedbi najprej v zatilnik (!), pozneje pa na stanicu vrata pod ušesom! Naravnost čudeži so se v resnicu godili 8. maja zvečer! Čudno je, da se tisti zadeti mož ni nikjer pritožil ali da bi bil vsaj komu potožil svoje bolečine, saj so bili kamni po tedanjih "Slovenčevih" poročilih pest debeli! Vičič je končno izpovedal, da sploh ne ve, kaj je Feldstein vrgel.

Vencavzor kmežljavi pisač Al. Kocmür je povedal, da tisto, kar je v preiskavi povedal o obtožencu Velepiču, ni nič res, ampak da dotične njegove izpovede veljavjo o nekem drugem demonstrantu, katerega Kocmür isče med poslušalcem in katerem tudi srečno najde (!) v osebi Petra Komatarja. Pripomil je, da je Kocmür ves brijav in da silno slab vidi!

18letni uslužbenec Katoliške tiskarne Franc Puš, tudi špion prve vrste, vreden tovarš znanega pohajkavalca Špricanega pripravnika Ferderberja, ne pove nič, ampak se omeji na tisto, kar je povedal v preiskavi. Tudi on je zaveden katoliško mož.

Istotako ne pove nič 23letni Pavel Božič.

Priča profesor Vodeb, ki stanuje Pred škofijo št. 18 II. nadstropje, pove, da je bil Cham pri njem, ko so žvenketale šipe. Žvenketanje ni trajalo niti eno minutno. Da bi bil Cham šipe pobijal pri škofiji, je izključeno. Hiter človek pride v par minutah od škofije do pričnega stanovanja. Cham je pa moral še zvoniti in čakati, predno so mu odprli.

Krojač Jožef Globelinik je potrdil, da je res, kar je povedal v preiskavi in kar je splošnega pomena. Usnjari Gašper Mohorič ve, da je Feldstein pred Kamničanom metal

izdajalec in kamenje. Zadel da je v klobuk nekega moža, ki je bil med vratni, s kamnom, debelim kot drobno jabolko.

Franc Orehek, ki so ga klerikalci postavili za špiona pred Kamničanom, je povedal, da je Cham miril demonstrante.

Paznik Alojzij Šoštarič je videl Kozakovga hlapca. Ko mu počažejo obtoženega Pogačnika, ki je Kozakov uslužbenec, pravi, da ta ni pravi. (Kako je prišlo do tega, da je bil Pogačnik obtožen, koniče o njem ničesar ni vedel?) O Velepiču trdi priča, da je pri Kamničanu s praznem roko pritiskal šipe, da so se razdrobile.

Obtoženec Velepič izjavlja, da pri hiši še bil ni, ampak da je stal sredi ceste. Sipe so šele drug dan končali, da so ubite.

Konrad Roš, strojvodja južne železnice, Jožef Cotič, gostilničar, Ivan Štef, časnikar, ter Ignacij Voje samo pridejo, da sprejme predsednika čim dostenje, več rudniških poslopij je bilo okrašenih z zelenjem.

Mesto samo in prebivalstvo pa se ni moglo posebno navdušiti za dohod visokega uradnega dostenjastvenika. Ne glede na to, da je predsednik Schwarz Nemec in goreč pospeševal telj dr. Šusteršičeve klerikalne stranke, Idrija pa slovensko in napredno mesto, marveč je došel predsednik Schwarz v Idrijo kot reprezentant oneslade, ki že toliko let izkoriča kolikor le more to rudarsko mesto, nima pa za idrijske potrebe niti beliča, in je torej čisto naravno, da je bil sprejem z zoglj izraz takta, nikdar prisnosti ali veselja. Le poglejmo vsakoletni državni proračun, kdaj smo še videli tu kako postavko za mesto Idrija, ako izvzamemo one za državno rudarsko podjetje. Koliko časa se prosi že podprtanjem ceste Idrija-Logatec, ali ima Idrija kako državno sredino šolo, ali ima državno pošto, kje je železnica, kje so kake druge državne naprave, kdaj je dobila Idrija zadnjo državno podporo!! Koliko časa se že prosi za prelomitev državne ceste Idrija-Sv. Lucija in napravo novega mostu v Idriji na začetku te ceste! Občina je prosila predkratkih vlad, naj poveri napravo načrtov in troškovnika za regulacijo Nikave državnim inženirjem, a vlad je tudi to malenkostno prošlo odblažen z motovacijo, da so državni inženirji preoblaženi z delom. Za mesto Idrija ne

Šolska vest. Izpršani učiteljski kandidat Karel Perko je imenovan za provizoričnega učitelja v Stopičah pri Novem mestu.

Dijaškemu podpornemu društvu „Radogoj“ je g. dr. Fran Novak naklonil 20 K iz neke kazenske poravnave.

„Prosveta“. G. dr. Ivan Šubelj, ministerialni tajnik na Dunaju je podaril „Prosveti“ znatno vsoto 100 K, za kar mu izreka podpisani odbor najiskrenje zahvalo. Vivant sequentes! — Odbor akademičnega fer. društva „Prosveta“.

Glas iz krogov notarskih uslužencev z dežele. Slavna odvetniška zbornica je že uvedla polni nedeljski počitek za vse odvetniške pisarne; ker so pa usluženci notarskih pisarn vendar prav takli ljudje in njih razmere iste, bi bilo pač umestno, da sledi tudi notarska zbornica temu koraku ter privošči svojim uslužencem vsaj nedeljo popolnoma prosto. — Kar store finančni erar, odvetniki in drugi, menda tudi lahko stori — notar.

Novo sokolsko društvo. Ustanovilo se je „Telovadno društvo Sokol v Ljubljani“ za okraj St. Peter-Udmat“ in mu je vlada pravila že potrdila.

Dr. vitez Foedrapsberg se je vrnil in zopet ordinira.

Umrla je v ljublj. dež. bolnici gospa Pavla Žerjav roj. Grile, trgovka iz Vač, kamor prepeljejo truplo pokojnice.

Žalost v hotelu „Union“. Piše se nam: Klerikalci so res čudni ljudje. Zdaj napadajo „Glasbeno Matico“ da se kar kadi, samo zato, ker ni bil več izvoljen v odbor Slavko Ravnikar, kateremu se niti vredno ni zdelo, da bi prišel na občni zbor, nego je šel rajše v Idrijo delat politične škandale. Smisel vsega „Slovenčevega“ pisanja je: ker Slavko Ravnikar ni ved v odboru, je „Glasbena Matica“ premenila svoj značaj, zdaj je liberalno društvo in se mu mora škodovati, kolikor je le mogoče. Ako pa „Slov. Narod“ le količaj reče zaradi „Uniona“, v čigri odboru ni nobenega liberalca in pod čigri streho so se uprizarjali najinfamnejši škandali proti narodno-napredni stranki, je pa koj ogenj v strehi in klerikalci vpijejo na vse grlo, da se jim škoda dela. Klerikalci so ubijali „Nar. dom“ na vse načine, zdaj pa zahtevajo, da naj liberalci še podpirajo in vzdržujejo Union. Menda zato, da bi imeli klerikalci lepe prostore, kjer bi mogli naprednjake psovati. No, saj se najde izredni „značaj“, ki jih ni sram hoditi v „Union“ vzliz vsem klerikalnim shodom, ki so se tam vršili in kjer so psovali naprednjake tako internalno podlo, da svet še ni videl kaj takega. No, pa tudi to menda ne bo več dolgo trajalo. V „Unionu“ vlada grobna tihota. Nič ne vleče ne orfej, ne variété, ne vojaška godba, ne bavarsko pivo. Ljudje se ogibljejo hotela, ne da bi se bilo kaj agitiralo za bojkot. Te dni so vlmili v hotel „Union“ tatovi. Brskali so menda po vseh miznicah, pa so odnesli le nekaj grošev. Se drobiča nič več tam! Ravnatelj g. Granigg, ki se je mnogo trudil, da bi povzdignil hotel, pojde tudi. Žalost vlada v vseh prostorih hotela. A kdo je kriv? Dr. Gregorij je imel dobre namene, a klerikalna nestrnost ni pustila, da bi ostal „Union“ nevtralen, klerikalna nestrnost je pregnala goste in prisluškovane, s katerim so se bavili gotovi ljudje, je pregnalo še tiste, ki so vztrajali do zadnjega. Smilijo se nam le akcijonari. Niti vinarje ne bodo videli vplavljanega denarja, kajti delnice so skoro brez vrednosti, o kakem obrestovanju pa nihče še sanjati ne sme. Tudi najnovješji odbornik dr. Zajc ne bo zadržal neizogibne katastrofe. Sploh pa naprednjakom ni treba hoditi v „Union“, ker je v Ljubljani dovolj drugih dobrih narodnih restavracij in gostiln, ki svojih prostorov ne bodo dali na razpolago za psovanje liberalcev, kajti „Union“. Sicer pa imamo svoj „Nar. dom“ z lepim vrtom, ki je kaj ustvarjen, da bi bil središče našega družabnega življenja.

Vrtna veselica v Kamniku. Združena kamniška narodna društva prirede 4. avgusta na Rodetovem vrtu blizu kolodvora veliko vrtno veselicu na korist „Društvenemu domu“. Sklenilo se je najeti vojaško godbo, kar bo za nas Kamničane gotovo nekaj izrednega. Pri veselici sodeluje „Sokol“ z javno telovadbo, „Lira“ poje; varijete-gledališče, pavilioni itd. bodo nudili občinstvu in izletnikom mnogo zabave. Začetek takoj po prihodu vlaka iz Ljubljane, t. j. ob 4. popoldne. Posetniki veselice iz Mengša, Domžal, Ljubljane itd. se lahko vrnejo z vlakom ob 9. zvečer. Več o veselicu se pravočasno naznamo.

Z Bledu se nam piše: Odkar se je otvorila nova Bohinjska železnica, se Bled čudno naglo razvija. Na vseh koncih in krajih se grade

nove hiše in vile. Samo v enem letu je bilo nad 30 stavb priglašenih. Tujev je vse polno, stanovanja vsa zasedena. Iepo je to in gotovo dobro in veselo znamenje za naše zdravilišče. Žali Bog, da je dobil ta „biser kranjske dežele“ madež, ki zna, ako se kmalu ne odpravi usodepolniti biti za Bled. Ta madež je naše slavno županstvo! Odkar so bile nove volitve, je vse narobe in vse zavoženo. Vse je v neredu. Sezija je tu, tujev vse polno, a ceste se nič ne popravljajo in ne čodijo, ako le malo dežuje, je toliko blata, da tujevi težko pridejo do svojih bivališč. In ta razsvetljava! Nekaj starih petrolejskih leščber brli po par ur na večer, ako je viharno, pa še te kmalu pogasnejo in potem zavlada egyptovska tema. Tujev neprestano zabavljajo in jim ne gre v glavo, kako to, da morajo letos še višjo zdraviliško takso plačati, kajk druga leta — a občinska uprava ne stori za udobnost tujev prav ničesar, samo denar pobere. Ali bi ne bil že zadnji čas, da se tudi na Bledu misli na boljšo razsvetljavo, da se nam ne bodo tujevi smejali in nazadnje izostajali. V takem zdravilišču in kopališču kakor Bled, kamor prihaja vsako leto na stotine tujev celo iz inozemstva, bi morale biti ceste vzorne. Vsaj na eni strani naj bi bili hodniki, kar bi se lahko in ne z velikimi stroški napravilo, vsaj je dobrega peska v obilju. Tako pa se ne posipa, blato ne strga, sploh prav nič ne stori. In tista privatna (!!) pota, — nekaj, na kar si blejska občina lahko patent vzame — so še bolj zanemarjena, po sredi kakor človeška glava debelo kamenje, ob krajih pa bujno raseta trava in plevel. In to v kraju, kjer so zgrajene in se grade same lepe vile, nasproti „Blejskemu domu“, kjer so vile „Triglav“, „Mon repos“, „Danica“, „Pomona“ (vila župana Rusa) itd. Zakaj teh privatnih potov ne prevzame občina, da bi vsaj ponehali vedni prepriki, ker enemu je dovoljeno voziti, drugemu zopet ne, za čednost in razsvetljavo pa ne skrbni nihče, prav kakor na „gmajni“. Več kot 10 vil nima javne ceste. Ali je kdo že kaj takega slišal?! In županstvo ne stori ničesar, spi spanje pravčnega! Kaj je z letovškim listom (Kurliste)? Polovica sezije je minula, a še nimamo ne ene številke lista, tako, da nič ne vemo, kateri tujevi in koliko da jih je letos prislo na Bled. Vsed raznini spletki so tudi člani zdraviliške komisije odstopili in tako kraljuje sedaj sam gospod župan! Za Boga, kam pa jadramo?! Namesto da bi se v tako važnem kraju, kakor je Bled, složno in z vsemi močmi delalo v prospek in korist občine, da se promet s tujevi pospeši in se tujev nudijo vse ugodnosti, se ne dela drugega kakor same spletke. pride tujev na Bled, se ne ve kam obrniti, nikjer ne najde zdraviliške pisarne, kjer edino bi mogoč dobiti pravih in točnih informacij tako glede stanovanj kakor tudi o vseh drugih potrebščinah. Taka pisarna bi moralna biti na prostoru, kamor pride največ tujev, takorekoč vsi, ki pridejo na Bled, in to je prostor od zdraviliškega parka pa do pošte in do Wölflingove vile! V tej pisarni bi tujevi lahko poizvedeli in dobili podatke o raznih izletih, posebno o turah v Bohinjsko dolino itd. Seveda bi morala biti pisarna tudi ob nedeljah odprtta, ko pride največ tujev, a se sedaj ne vedo kam obrniti za pojasnila. Zadnji čas je, da se razmere na Bledu temeljito izpremene — ker po toči zvoniti je prepozno.

Z Notranjskega se nam piše: Sedaj je ravno 50 let, kar je bila dodelana železnica iz Ljubljane v Trst ter je bila slavnostno otvorenja. Pred otvoritvijo te železnic je bilo na posebnih krajih — Planina, Senožete itd. — kaj pestro in živahnio življenje; vsaka druga hiša ob glavnih cesti je bila gostilnica za voznike in vse so zaslužile mnogo denarja. Tudi ob času gradnje te železnične proge so ljudje, lastniki vprežene živine, veliko zasužili, a to je trajalo le 2 ali 3 leta. Potem pa je na mah prenehal poprej tako živahnji promet; ljudje, nenavajeni takih hitrih sprememb na slabščini, so kar otrpneli, ne vedoč, kaj jim je sedaj začeti. Polja je premalo, živinoreje niso bili veči — pomagali so si polagoma s prevarjanjem lesa, kateri je zadobil po novi železnični velikansko ceno in pomen. Najbolj prizadeta je bila Planina. Prej so si ljudje z lahkoto služili denar na cesti — a sedaj pa od nikoder nič. „Pod gradom“ in v Malih daje narava po tamošnjih vodah na tisoče konjih sil — vse trg z okolico bi bil že davno lahko električno razsvetljen zastonj! — a ta vodna sila se ne porabi po novi načelih v prid človeški. Planinska dolina bi donašala lahko vsem tamošnjim prebivalcem zadosti zasluzka, aki bi vlača napravila državno fabriko za platarstvo in bi se vpeljala pravilna vrboreja. „Slovenec“ poroča v št. 166 od 22. julija pod črkama Dr. K. z Dunaja, „da je naučno ministru pripravljeno po vsem (t. j.

srednjem?) Kranjskem — osnovati take šole pletarške tečaje“ Kje je to srednje Kranjsko? — Gospod poslanec Gostinčar, sedaj odprite svoje široka usta in delajte z vsemi slovenskimi (tudi od napredne stranke!) — poslanci nato, da se takoj ustanoviti tak tečaj z državnod podporo v Planini, v Vašem volilnem okraju! Ne skrbite le za Vrhniko in okolico, kamor ste zadnjič širokoustno obetaли! Skrajni čas bi že bil, da se od vladne strani kaj ukrene za Planino, če ne jo bodo najboljše delavne moći pojhale v Ameriko! Videant consules!

Letina na Gorenjskem. Piše se nam: Žito je do malega vse poseto in spravljen v kozolce. Rž je malo obrodila, med tem pa sta bila zimski ječmen in pa pšenica tako izvrstna in lepa, da že 30—40 let, kakor mi je pravil neki kmet, ni bilo tako lepe in obilne pšenice, kakor je letos. Sedaj sejejo ajdo. Da bi naši kmetje, kateri so večinoma naročeni na „Domoljub a“, bili pridruženi citelji nepolitičnega „Kmetovalca“ in bi upoštevali one njegove nauke, da se mora za ajdo gnojiti z umetnimi gnojili — pa bi pridelali manjmanje dvakrat toliko ajde, kakor je dobe ob navadnem gnoju! Ajda je velikega pomena tudi za čebelorejo. Po Gorenjskem se seje tako veliko ajde in od vseh krajev dohaja ob cvetoči ajdi s čebelami napolnjeni vozovi na pašo k nam. — Sadje, razen orehov in tepek jako slabu kaže. Jabolka in hruške so tako lepo eveli, pa je prišel mrzel dež ob cvetju in pa mrčes, in sta vse uničila. Črvena jabolka padajo sedaj na tla in zelo malo jih bode dozorelo. Oreheva drevesa so tako polna, kakor grozdje. Pomlad je pozno nastopila in oreh je pri lepem in ugodnem vremenu vovel. Tudi okopavine — krompir, zelje, korenje, repa, pesa — tako lepo stoe in se je nadejati tudi pri teh pridelkih izborne letine!

Kmet. — „Ljudska knjižnica“ v Mariboru („Narodni dom“) je obhajala koncem junija prvo obletnico. Knjig je štela (vezanih) 528 in je izposodila 2385 knjig, med njimi 2004 pripovedi. Najbolj se citajo Sienkiwicz, Jurčič, Kersnik in Tayčar. Izkaznic (po 20 vinarjev) se je izdal 297. Citateljev je vedno več, posebno delavcev. Uradne ure „Ljudske knjižnice“ so v nedeljo od 10.—11. ure dop. in v četrtek od 7.—8. ure zvečer v vestibulu „Narodnega doma“. Za vsako prečitanjo knjige se plača 2 vinarja.

Bratom članom graškega Sokola. Dne 4. avg. t. l. razvije „Sokol“ v Žalcu svoj prapor. Ob taj priliki priredi javno telovadbo in velicilo. Graški „Sokol“ je sklenil se te slavnosti udeležiti in prosi tem potom svoje brate člane, naj se podajo imenovanega dne bodisi v kraju, bodisi v civilini obleki kar najstevilnejše v Žalec. Iz Celja vozi na dan slavnosti posebno vlak, ki pride krog poldneva v Žalec. Tam se vrši nato skupni obred. Oni člani, kateri se udeleže prostih vaj, naj pridejo, če mogoče, že zjutraj v Žalec, ker se vrši skušnja za proste vaje že ob polu 12. uri dop. Telovadci se skupnega obeda udeležiti ne bodo mogli. Odbor.

Lovski tatovi so ga obstreli. Občinski gozdni oskrbnik Štefan Horvatovič v Longji pri Vrbovcu na Hrvaskem je ustavil tri lovski tatove, ki so nesli ustreljenega srnjaka iz gošče. Odgovor je dobil s strehom, ki ga je oddal eden izmed tatov in ki ga je Horvat dobil v spodnji del telesa, da se je zgrudil. Tatovi so nato zbežali.

K umoru kočičažev v Trstu. Aretirani Deltin se nahaja že od torka v taki razburjenosti, da ga morajo vedno stražiti. Od prvega hipa, ko je bil prijet, je venomer le jokal. Deklinia, o kateri se trdi, da je imela dežnik, ki so ga našli v Mohorovičevi kočiji, je 20 letna lahkoživka Josipina Sila.

„Ljubljanska društvena godba“ priredi jutri v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl) Kološvorske ulice, koncert. Začetek ob polu osmih zvečer. Vstop prost.

Koncert na citre bo zopet danes zvečer ob osmih pri „Črnem orlu“. Vstop prost.

Dobra burka. Kakor znano, je pred kratkim poteklo 50 let, od kar je iztekel železnica iz Ljubljane v Trst, za kar se je zanimalo tudi širše občinstvo. Pogovarjali so se fijakarji in vozniki o takratnih zasluzkih, potniksi so tožili o tedanjem dolgočasnem vožnji s »karetami«, v katerih so bili izpostavljeni raznimi vremenskim težkočinam, neki hudomušč je pa v tem že koval zase kapital. Pomešal se je marsikje v pogovor in začel pripovedovati, da se bode na dan 50letnega jubileja vsakdo lahko peljal v Trst in nazaj za 1 K 80 vin. Govorica o ceni vožnji se je razširila po celem mestu, kakor tudi po okolici in celo nekateri čelezniki so ji verjeli. Ljudje so začeli popravljati na mestnih mestih o odhodu in povratak tega cenenevljega vlaka in ker tudi na kolodvoru niso ničesar izvedeli, so

se začeli jeziti na liste, zakaj vendar ne pridejo z resnico na dan. Ker nekateri še misijo, da bodo vendar se videli zato nizko ceno Trst, smo v prijetnem položaju jim naznali, da se to še tako kmalu ne bode zgodilo in da dotični šaljivec sedaj že pripoveduje ljudem, da je on bil v Trstu na dan jubileja in da se je tam takrat zelo pilo in da je prinesel nazaj s seboj velikega mačka. In dobili so zopet ljudje, kateri se preje niso za to prav zanimali, sedaj jih je pa spravil v tak »ogenj«, da jim je že žal, ker se tega niso udeležili. Mož pa je smej, da je kaj!

Tatvini. Posestniku Jurju Čemažarju je bila dne 23. t. m. iz zaklenjenega stanovanja v Konjuših ulici št. 4 ukradena sreb. cilinderura, vredna 10 K. Tat, katerega so izsledili, je zvohal kje ima Čemažar spravljen ključ, s katerim je odprl stanovanje in ukradel uro. Oškodovanec je dobil uro nazaj. — Upokojenemu orožniškemu stražništu g. Iv. Keršnetu je neki uzmovič izmaknil 8 K denarja. Tudi ta dolgoročna razstava in sicer v Koloniu, Novem Zelandu, Montevideu in Parizu.

Koristno poljubovanje. V Trevertonu (Amerika) se je poročeni par Lukuski vrnil iz cerkve v svojo novo stanovanje. Neki svat je predlagal, da mora vsak moški gost nevesto poljubiti in za to plačati po eden dolar. Nevesta in ženin sta bila tem naravno zadovoljna in poljubovanje in dajanje dolarjev se je takoj pričelo. Ko je bila ta izredna ceremonija končana, se je pokazalo, da je na krožniku 385 dol. kot nevestina dota.

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga 26. julija. V dveh okrajih izvoljeni trgovinski minister dr. Fort je odložil mandat Kraljevih Vinohradov. Za ta mandat bodo Mlaðečki kandidirali bivšega poslanca Karbusa, narodni socialci pa bivšega poslanca Chocca.

Praga 26. julija. Celih 20 let je vladala stala na stališču, da konzularni zastopniki tujih držav na Češkem ne smejo biti domačini, marveč le inozemci. Češka in nemška trgovska zastopstva so s podporo poslancev intervirala pri vladu in dosegljala, da se še pred zasedanjem delegacij ta stvar uredi tako, da bodo lahko domači prevzemali konzularna zastopstva.

Budimpešta 26. julija. Danes so imeli ministrski predsednik Beck, finančni minister Korytowski in avstrijski nagodbeni referenti dolgo konferenco z ministrskim predsednikom Wekerlom zastran do slej še neresenih točk nagodb in se še danes vrnejo na Dunaj.

Petrograd 26. julija. Sredi meseca je policija iztaknila zavetisce revolucionarjev in tam izvršila hišno preiskavo. Kar je našla, svedoči, da se je pripravljala atentat na carja. Poleg izgotovljenih bomb in priprav za izdelovanje bomb je policija pri nekem v hiši aretovanem inženirju dobila tudi u načrte carske palače v Peterhofu in carskih jaht.

Rim 26. julija. V Reggio Calabria so bili veliki izgredi. Demonstrantje so demonstrirali zoper volilno agitacijo duhovščine in poskusili, polastiti se nadškofovsko palačo. Pregnalo jih je vojaštvo. Potem je prišlo na raznih krajin v mestu do bojev med volilci. Sele ponosni je vojno napravilo mir.

London 26. julija. Vsled velike draginje mesa v Filadelfiji je več tisoč žensk napadlo mesnice. Česar niso mogle odnesti, so polile s petrolem in uničile vse zapiske mesarjev o dolžnikih. Policijo so ženske bombardirale s kamni. Prišlo je do boja, v katerem je bilo mnogo žensk in otrok ranjenih.

Odgovor.* Na

Umrli so v Ljubljani.

Dne 24. julija: Vera Benišek, kapeljarka hči 14 mes. Konjušna ulica 11, Menin-gitis.

V deželnih bolnicah:

Dne 22. julija: Marija Mesec, čevljarjeva vdova, 43 let. Jetika.

Sorzna poročila

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani²⁴

Uradni kurz dun. borze 26. julija 1907.

Naložbeni papirji.

4½% majská renta 96.70 96.90

4½% srebrna renta 98.90 98.60

4½% avstr. kronska renta 96.85 97.05

4½% zlata 114.8 115.65

4½% ogrska kronska renta 92.45 92.6

4½% zlata 110.55 111.75

4½% posojilo dež. Kranjske 98.90 99.90

4½% posojilo mesta Spodnji Trst 104.50 102—

4½% Zadar 99.35 100.85

4½% bos.-herc. železniško posojilo 1902 97.70 98.70

4½% česka dež. banka k. o. 99— 110—

4½% zast. pisma gal. dež. 26.75 27.25

4½% zast. pisma hip. banke 99.25 95.50

4½% pešt. kom. k. o. z 10. pr. 102.50 108.50

4½% zast. pisma Innerst. hranilnice 98.75 99.75

4½% zast. pisma ogr. cent dež. hranilnice 98— 99

4½% z. pis. ogr. hip. ban. 99.25 100.25

4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 98.5— 99.50

4½% obl. česke ind. banke 99.75 100.75

4½% prior. dež. želez. Trst-Poreč 99.90

4½% prior. dojenjskih žel. 99.75

3½% prior. juž. žel. kup. 1/1 299.50

4½% avstr. pos. za žel. p. o. 100— 101—

Srečke.

Srečke od 1. 1860²⁵ 148.50 150.50

od 1. 1864 250— 254—

tizske 14.76 142.75

zem. kred. I. emisije 269— 265—

ogrske hip. banke 270.75 275.75

srbske à frs. 100— turške 98.50 99.50

Basilika srečke 183.45 184.45

Kreditne 26.10 22.10

Inomoske 42.2— 42.8—

Krakovske 84— 88—

Ljubljanske 90— 94—

Avstr. rdeč. križa 44.50 46.50

Ogr. 6.75 28.75

Rudolfove 67— 73—

Salcburške 88— 93—

Dunajske kom. 456— 462—

Delnice.

Južne železnice 145.50 146.60

Državne železnice 653.30 646.30

Avstr.-ogrske bančne deln. 80.5— 81.5—

Avstr. kreditne banke 647— 645—

Ogrske 750— 751—

Zivnostenske 941— 942—

Premogokov v Moštu (Brux) 730— 737—

Alpinske montane 587.75 588.75

Praske žel. Ind. dr. 29.50 6.76

Rima-Murányi 53.9— 64.0—

Trboveljske prem. družbe 251— 253—

Avstr. orožne tovr. družbe 503— 509—

Češke sladkorne družbe 146— 148—

Valute.

C. kr. cekin 11.85 11.89

20 franki 19.12 19.16

20 marke 23.60 23.56

Sovereigns 24.02 24.10

Marke 17.65 7.75

Laški bankovci 95.70 95.85

Rublji 3.63 2.54

Dolarji 4.84 5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 26. julija 1907.

Ternalne.

Pšenica za oktober za 60 kg K 11.10

Rž za 50 " 8.78

Koruza " avgust za 50 " 6.97

" za 19.8 za 50 " 6.41

Oves " oktober za 40 " 7.88

10 h ceneje

Meteorologično poročilo.

Vtisna nad morjem 306 Srednji tračni tlak 786.0 mm

Julij Cas Stanje barometra

opazovanja Temperatura mm Vetrovi Nebo

25. 9. 27. 733.6 16.9 sl. svzh. dež.

24. 7. 25. 732.5 16.4 sl. szah. oblačno

3. pop. 731.5 24.3 slab. zahod oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 18.7° normala 19.9° — Padavina v mm 300. — Včeraj popoldne in zvečer nevihata.

Tužljeno srečem naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno-ljubljena soprona, oziroma mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Pavla Žerjav roj. Grilc
trgovka

po kratki, mučni bolezni, danes zjutraj ob poludveh, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 26 let, v deželni bolnici v Ljubljani mirno v Gospodu zaspala.

Pozemski ostanki drage rajnice se prepeljejo jutri, v petek 26. julija iz deželne bolnice v Ljubljani na Vače pri Litiji, kjer se polože v soboto, ob devetih popoldne na ondotnem farmen pokopališču k večemu počiku.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana - V a c e , dne
25. julija 1907

Alojzij Žerjav, sopron. — Slavica Žerjav, hčerka. — Ivan Grilc, brat. Franica Stritar roj. Grilc, Tinca Grilc, sestri. — Fran Stritar, svak. — Emil Stritar, nečak.

Prodajalka

se sprejme. — Pismene ponudbe pod "Kavcija 300" na upravn. "Slov. Naroda".

2465—3

Sprejme se v lepo mesečno sobo s posebnim vhodom

gospod
na hrano in stanovanje. 2428—2

Natančne se poizve na Star-m trgu št. 9, II. nadstropje, med 3. in 5. ure popoldne.

Komi in učenec

se sprejmeta s 1. septembrom v trgovini z mešanim blagom 2415 3

Fran Zadnek v Senožečah.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

4-58 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samobor ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra).

7-05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.

7-07 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samodnevno.)

11-15 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-20 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

10-40 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica d. ž., Trst d. ž., Beljak, Celovec, Trbiž.

10-50 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

10-55 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-00 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-10 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-15 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-20 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-25 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-30 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-35 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-40 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-45 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-50 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

11-55 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.

12-00 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Rudolfov, Straža-Tolnice, Kočevje.</p